

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидэкы

№ 206 (21935)

2019-рэ ильес

МЭФЭКУ

ШЭКЮГҮМ и 14

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭЛ
КЫХЭТҮҮЛҮГЭХЭР ЫКИ
НЭМЫКІ КҮЭБАРХЭР
ТИСАЙТ ИЖҮҮГҮӨТЭШТҮХ
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзт

Щытхъу хэлъэу ялофшэн агъэцакъэ

Адыгэим и Лышхъэе пшъэ-
дэкъижъэу ыхырыэмкэ гүнэ-
ткъэ гъэнэфагъэ зиле общест-
вэу «Шэ заводэу «Тамбовский»
зыфилорэм екотлагъ. Предприя-
тием иофшэн зэрэзэхищэр, пр

одукциеу къидигъэкъирээр
зэригъэлъэгъугъ, мыш щыла-
жъэхэрэм адэгүшыагъ.

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Күумпыл
Мурат Джэджэ районым ит псэуплэу
Тамбовскэм тыгъуасэ Ѣылагъ.

2001-рэ ильесым къышегъэ-
жьагъэу заводым юф ешэ, а
льэхъаным чэш зымафэм щэ
тонн 15 переработкэ ышы-
щтыгъ, продукциеу къидигъэ-
къыштыгъэр зы нылэп — къуаеу
«Сулугуни».

Непэрэ мафэм обществэр
ылъэ пытэу тэуцуагъ, мазэм
кьое лъэпк 20-м ехъу къы-
дэгъэкъы. Продукциер шэпхэ-
шүхэм адештэ, юш ўыкы
цифым ипсауныгъэкъе ишо-
гъэшко къекъло. Аш къыхэкъыкъе
ахэр сатышылпэ инхэу «Ашан»,
«АТАК», «Перекресток», «Лен-
та», «Пятерочка», нэмыкхэм
къашыгъэлъэгъуагъ. «Магнит»
зыфалорэ тучанхэм юф ада-
шэнэу рагъэжьагъ.

Заводым игенеральнэ дирек-
торэу Лъеустэнджэл Мурат
къызэриуагъэмкэ, предприя-
тием къуачлэу іэклэльым, про-
дукциеу къидигъэкъирэм ахэ-
гъэхъогъэнэм фытегъэпсыхъэ-
тэ инвестиционнэ проект агъэ-

цакъэ. Аш къыдыхэлъятаагъэу
непэрэ шапхъэхэм адиштэрэ
цехыкъэхэр агъэпсыгъэх, ахэм
оборудованиякэ ачлаагъэуцагъ.
Къуаер зэрагъэгъурэ, зыща-
гъэчэхъыре оборудование
къызэкилагъэхъан гухэлъ Ѣыл.
2017-рэ ильесым къышыубла-
гъэу заводым инвестицииу
къыхальхъягъэр сомэ миллион
400 мэхъу, 2020 — 2021-рэ
ильесхэм джыри сомэ миллион
50 агъэфедэнэу агъэнафа.

Непэрэ мафэм ехъулэу за-
водым чэш-зымафэм щэ тонн
70-рэ переработкэ ешы. Це-
хыкъэхэм ялофшэн зырагъа-
жъэкъе, а пчагъээм джыри ха-
гъэхъон, федэу къаэкиахъэрэр,
бюджет зэфэшхъафхэм хэ-
бзэлахъэу аригахъэрэр нахы-
бэ ышын альэкъыщ. Джаш
федэу юфшлпэ чылпэ шитлум
ехъу къызэуахын амал яэшт.
Чэш-зымафэм переработкэ

(Икъзух я 2-рэ н. ит).

Щытхъу хэлъэу яофшэн агъэцакэ

(Иккэух.)

ашыре щэр тонн 270-м на-
гъесин алъэкишт.

Заводыр зэрэзэтырагъе-
псыхъагъэр зеригъельгүзээ,
Адыгейим и Лышхъэ мыш юф-
щызышээр цыфхэм яклонлагъ,
ахэм гушынгүзэу афэхъугъ.
Предприятием сид фэдэрэ
льэнкъоки ишшэрильхэр
зеригъэцакээр Кумпил
Мурат осэшко фишыгъ, аш
ипашэ фэрэзагъ.

**Игъэкютыгъэ
гъэцкэжынхэм
ауж
кызызтиахыгъыгъ**

Лэпкэ культурэм и Гупчэ
иккызызтиахыжын фэгъехыгъе
мэфэкл зэхахъэм республикэм
ипашэ хэлэжьагъ, цыфхэм
афэгушуагъ.

Культурэм иучреждение
аужыре шапхъэхэм адиштэу
зэттирагъэпсыхъагъ, ишшикагъэр
зэклээл хугуагъ. Адыгейим
и Лышхъэ гъэцкэжынхэр
зышкыгъогъ кабинетхэр кы-
плтыхъагъахъ, ылъэгъугъэм осэ-
штуу фишыгъ. Гупчэм кы-
дыхъэлтигъэхъ тхыльеджаплэр
цыф kyanplэу зэрэштигъэр,
джы аш къекулалэрэр нахы-
бэ зэрэхъущтим ячыхъ зэрэ-
тельтийр юфышишэхэм къалагъ.
Непэрэ мафэм ехүлпэу мыш
ифонд тхыль минипл фэдиз
мэхъ.

«Тамбовскэ пшашхъэхэм
ятиворческэ куп» зыфиорэм
хэхъэрэ бзылфыгъэхэр рес-
публиклэм ипашэ дахэу кы-
пэгъокыгъахъ, ордхэр къалагъ-
хъ, къэшуагъахъ. Джаш фэдэу
творческэ сэннаущыгъэ зыххэл
кэлэцкыгъахъ Кумпил Мурат
яклонлагъ, гушынгүзэу афэ-
хъугъ. Культурэм иучреждение
игъэцкэжын кыххэлэжьэгъэ
пстэуми, анахъэу Адыгейим и
Лышхъэ, зерафэрэзахъэр цыф-
хэм къалагъ.

Гупчэм юф щызышэхэрэм,
мыш щызэрэхъоирэ творческэ
купхэм щыкагъэхэр яхээмэ
Адыгейим и Лышхъэ кэлупчлагъ.
Аппаратурэ ыкли шъуашу
къызкэлэлэгъэхэр къазэр-
фащэфыщхэр къаритагъ.

Шыгу къэдгээкыгъын, фе-
деральнэ партийнэ проектэу
«Культура малой Родины» зы-
фиорэм игъэцкээн кыды-
хэлтигъэу псеуплэу Тамбов-
скэм дэт культурэм иучреж-
дение игъэктотыгъэ гъэцкэ-
жынхэр rashyltagъахъ. 2017 —
2018-рэ ильэсхэм мы про-
ектым ишшуагъэкл къаджэхэу
Джэдхэхъаблэ, Еджэркъуае,
Хатикъуае юф ашызышээр
культурэм иунэхэр зериф-
шуашуэу зэттирагъэпсыхъагъахъ.
Зэфхъыссыжхэм кызэрагъэ-
тэлэгъорэмкэ, Урысыем икъэлэ
цыклюхэм ятеатрэхэм, къоджэ
псеуплэхэм ашылэе клубхэм,
кэлэцкыгъу театэрэхэм япроцент
80 фэдизмэ гъэцкэжынхэр
ящыкагъахъ. Мы програм-

мэм ишшуагъэкл непэ гумэ-
кыгъуабэ дэгъэзыжыгъэ мэ-
хуу, ар тапэкли лъагъэкотэн
гухэл щы.

— **Къуджэм щыпсэурэ
цыфхэр зышызэрэхъоин,**
**шыагъэ кытэу яухьтэ зыша-
гъэхъон альэхъищт чыплэу**
культурэм и Унэ щыт. Аш
пае **псеуплэхэм адэт мыш**
**фэдэ учреждениехэм гъэцкэ-
жынхэр ятэшылэхъ, зэт-
тэгъэпсыхъэхъ, яшыкагъэр**
ядгэгъотынхэм тыпиль. Уры-
сыем и Президентэу Влади-
мир Путиним кыгъэнэ-
фэгъэ Лэпкэ проектхэм
мыш дэжым яшыгъэшхо
кызэрэхъоистим щэхъэлэп,
— къыуагъ Кумпил Мурат.

Шыхъэихыгъэ зэдэгүштигъэр

Гупчэр кызызеплыхъэм ылъж
Адыгейим и Лышхъэ псеуплэхэм
дэсхэм зэлукэгъу адрилаагъ.
Шыхъэихыгъэ зэдэгүштигъум
ильхэхан цыфхэм къатыгъэ
упчлэхэм джэуапхэр къари-
тижыгъахъ. Юфхъабзэм хэ-
лэжьагъахъ федэральнэ ин-
спектор шыхъаэу Сергей Дро-
киныр, министрхэм я Кабинет
хэтхэм ашыщхэр, Джэдхэ
районым иадминистрации
ипашэ Александр Бутусовыр,
нэмийхэри.

Республикэм ипашэ зэдэгү-
штигъум пэублэ пасаль кы-
шишызэ мыш фэдэ зэлукэгъ-
хум, цыф зэхахъэхэм мэ-
ханшхо зэрялэр, ахэм яшыа-
гъэхэ обществэм къытэтигъэ
гумэкыгъуабэ дэгъэзыжы-
гъэхэ зэрэхъурэх хигъэунэ-
фыкыгъ. Мы аужыре ильэх-
эм шыольырим социальнэ-
экономикэ хэхъоныгъэшхэр
зэришыхэрэр анах шыхъа-
хъ къыхигъэшыгъ. Гүшүэл
пае, республикэ бюджетым
ихъардхжээр 2018-рэ ильэхэм
сомэ миллиард 20 хууцты-
гъэмэ, мы ильэхэм а къэгъэ-
лэгъоныр сомэ миллиард
25-рэ фэдиз хуунэу къалыгъ.

Гупчэм юф щызышэхэрэм,
мыш щызэрэхъоирэ творческэ
купхэм щыкагъэхэр яхээмэ
Адыгейим и Лышхъэ кэлупчлагъ.
Аппаратурэ ыкли шъуашу
къызкэлэлэгъэхэр къазэр-
фащэфыщхэр къаритагъ.

Шыгу къэдгээкыгъын, фе-
деральнэ партийнэ проектэу
«Культура малой Родины» зы-
фиорэм игъэцкээн кыды-
хэлтигъэу псеуплэу Тамбов-
скэм дэт культурэм иучреж-
дение игъэктотыгъэ гъэцкэ-
жынхэр rashyltagъахъ. 2017 —
2018-рэ ильэсхэм мы про-
ектым ишшуагъэкл къаджэхэу
Джэдхэхъаблэ, Еджэркъуае,
Хатикъуае юф ашызышээр
культурэм иунэхэр зериф-
шуашуэу зэттирагъэпсыхъагъахъ.
Зэфхъыссыжхэм кызэрагъэ-
тэлэгъорэмкэ, Урысыем икъэлэ
цыклюхэм ятеатрэхэм, къоджэ
псеуплэхэм ашылэе клубхэм,
кэлэцкыгъу театэрэхэм япроцент
80 фэдизмэ гъэцкэжынхэр
ящыкагъахъ. Мы програм-

Аш фэдэ еклонлагъэм ишшуа-
гъэклээ социальнэ пшъерильхэр
зэрифшуашуэу агъэцакэх.
УФ-м и Президентэу Влади-
мир Путиныр, УФ-м и Прави-
тельствэ, федеральнэ гупчэр
зэрэпсаоу Адыгейим іэплигъу
кыфэхъахъ. Аш фэдэ фыщи-
тыкэл зэхашыкызэ ылэхъэ
зэрэхъялтэхэрэр, пшъерильхэр
зэрагъэцакэхэрэр Адыгейим
ипашэ кыхигъэшыгъ.

— **Культурэм иунэхэр зэ-
редгэцкэжынхэрэхэм ылъэ-
никъоки ильэс пчыагъэм
унэшо гъэнэфагъээ тшын,**
**юфхъгоу къэуцуухэрэр зэ-
шшотхынхэхъ тлэхъигъэл.** Ау-
аш фытегъэпсыхъэгъэ про-
граммэ зэфэшхъафхэр щы-
лэхъэ зэрэхъугъээм юфхэм
язытэх хэпшыкъду нахышу-
ышыгъ. 2018-рэ ильэхэм
мыш фэдэ учреждении 8-мэ-
гъэцкэжынхэр ятшылэхъэхъ,
мы ильэхэм ахэр 9
мэхъу, зы псеольякэ къуаджэу
Фэдэ щытэшы. Тапэ-
кли а юфшэнэр лыдгъэко-
тэшт, — къыуагъ Кумпил
Мурат.

Цыф зэхахъэм хэлэжь-
хэхъэм къатыгъэхэм упчлэхэм
Адыгейим и Лышхъэ нэүжым
джэуапхэр къаритагъыгъахъ.

Юфыгъоу къаэтигъэхэм япхы-
гъэу ведомствэхэм япашхэм
пшъериль гъэнэфагъэхэр афи-
шыгъэхъ.

Гүшүэл пае, мы муници-
палиитетэм игурыт еджаплэу
N 11-м ипашэ кадрэхэм ягъэ-
хазырын, гъэсэнэгъэм иуч-
реждениехэм специалист ныб-
жыкэхэр къяцэлгъэнхэм ило-
фыгъо ыгъэгумэклэу рес-
публикэм ипашэ зыкъыфи-
гъэзагъ.

— **Культурэм иунэхэр ада-
клио цыфхэм яшыкагъэр**
медицхэр, кэлэзгэхъаджэхэр
куаджэ пэччэ илэнхэ фае.
Непэ аш фэдэ амал фе-
деральнэ гупчэм къытэты.
Программэу «Земскэ кэлэ-
гъэхъаджэхъ» зыфилорэм игъэц-
кээн къихъацт ильэхэм къэ-
ралыгъом щырагъэжъэшт.
Къуджэм щылэхъэн гухэл
зилэ специалист ныбжыкъэм
псэуплэ зеригъэгъотынхэм
фэшт сомэ миллион ратызэ
ашыт, аш фэдэ іэплигъум
шыгъэшхо кызэритыштим
щэхъэлэхъэ. Аш даклио мы
сэнхэхъатым зищылэнгъэ
гъогу езилхыгъэхэр социаль-
нуу ухумэгъэнхэм, іэплигъу
тафхъууным тинаэ тет, —
къыуагъ Кумпил Мурат.

Цыфхэм ягумэкыгъохэр
гъэунэфыгъэнхэм, нэүжым ахэр
зэхэфыгъэнхэм апае муници-
палиитетэм, къоджэ псеуплэхэм
япашхэм зэрифшуашуэу юф
ашэн, а пстэури къызыра-
лотыкын алъэкишт зэхахъэхэр
нахыбэу рагъэлкынхэм зэ-
рэфаер республикэм ипашэ
къыуагъ.

Джаш фэдэу демографилем
ылъэнкъоки юфхэм язытэ
нахышу шыгъэнэр, сабыибэ
зэрьс унагъохэм іэплигъу
афхъугъэнэр пшъериль шхъа-
хъэу зэрэштигъ, Урысыем и
Президент мы юфыгъом мэ-
ханшхо зэрэритырэр Кумпил
Мурат кыхигъэшыгъ.

Псауныгъэр къэухумэгъэ-
ным илофыгъо зыфбэгъазэмэ,
къихъацт ильэхэм псеуплэу
Сергиевскэм фельдшер-ма-
мыкү іэзэллакэ зэрэшашытэр
къыуагъ министрэу Мэрэтикъо
Рустем. 2020-рэ ильэхэм мыш
фэдэ псеолья 25-рэ республи-
кэм ичылэе зэфэшхъафх-
хэм ащаагъэпсынэу ары.

Тамбовскэм щыпсэухэрэм
гумэкыгъоу къаэтигъэхэм
ащацэлэхъэхэр яхээмэ
электричествэ рыхкы-
лэхъэр жы зэрэхъугъэм къы-
хэхъэхъэ ар зэрифшуашуэу
къазэралэхъэхъэр. Мы ю-
фыгъо зэхэфыгъе зэрэхъущыр
республикэм ипашэ къаритагъ.

Къоджэ псеуплэхэм аща-
зеклэхэр общественэ транспор-
тыр къызышыуун ылъэхъищт
чыплэхэм ягъэпсын, къоджэ
псеуплэхэм хахъэхэрэм яучр-
ждениехэм ащахъэм гъэцкэ-
жынхэр яшылгъэнхэм, сабыибэ
зэрьс унагъохэм іэпли-
гъу афхъугъэнэм, нэмийх-
хэм япхыгъе упчлэхэр цыф-
хэм къатыгъахъ. Адыгейим и
Лышхъэ ахэм зэклэхэр ягъэ-
котыгъэхэр джэуапхэр къари-
тижыгъахъ, нэбгырэ пэччэ ило-
фыгъо зэрэхэлэштхэр пыта-
гъэхъэ хэлъэу къаритагъ. Къыз-
дэхъигъо псеуплэхэм спорт
площадкэ къыдашыхъанэу къэзэр-
уугъоинхъэхъэм гушыгъэ къаритагъ.

ТХАРКЬОХЬ Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хыгъицэхъ.

Анахь чанищымэ ахэт

УФ-м исубъектхэм япащхэм Instagram нэкүбгьюм ячныгъэ кызыэрэшагъельагъорэм фэгъэхыгъэ рейтингэу блэкыгъэ тхамафэм ашыгъэмкэ Адыгэим и Лышхъяу Күмпъыл Мурат ящэнэрэ хъугъэ.

Чаныгъэм ирейтинг шъольырхэм япащхэм яофициальнэ нэкүбгьюхэр ары кыщаагъэнафхэрэр. Тхамафэм кыклоц къэбару къыригъэхъагъехэр, эфир занкэу ышыгъехэр, «истории» зыфилорэ рубрикэм итыгъехэр аш щыззахыхысыжых. Шэкюгъум и 4-м къыщегъежъагъэу и 10-м нэс аш фэдэе рейтингым нахь щычаныгъехэм иапери-

шымэ Күмпъыл Мурат ахэт, — къеты политики кыклоц экономикэ коммуникациемкэ Агентствэм.

Тхамафэм кыклоц Адыгэим ипащэ къэбар 16-рэ историе 51-рэ къыригъэхъагъ, аш индекс

41,5-рэ хъугъэ. Рейтингым иапэрэ чыпілэ Ханты-Мансийскэ автоном хэкум — Югра игубернаторэу Наталья Комаровам

ышыгъ. Аш пости 10-рэ историе 57-рэ илагъ. Джаш фэдэу эфир занкэу ту аш ышыгъ (индексир — 42,5). Ятлонэрэ Хабаровскэ хэкум игубернаторэу Сергей Фургал. Аш пости 4-рэ историе 76-рэ илагъ (индексир — 42).

Адыгэим ипащэ Instagram нэкүбгьюу илем нэгъирэ мин 52,3-рэ къетахъ.

(*Тикорр.*)

«Ошъадэм» тыфэгушо

Республикэм культурэмкэ и Министерствэрэ Адыгэим лъэпкэ культурэмкэ и Гупчэрэ зэхащэгъэ фестивалэу «Лапсэм фэзыгъээжырэм зеужыжы» зыфилорэр Мые��уапэ гъешгъонэу щыкъуагъ.

Адыгэим культурэмкэ иминистрэу Аулъе Юрэ фестивалын хэлажъехэрэм къафгушуагъ. Шэжжым мэхъэнэ ин ратызэ, лъэпкэ культурэм изыкъеъэтийн зэрэпильхэм, ліэужхэм язэхынгъэ зерагъэптиэрэм, ныбжыкъехэр щыненгъэм зэрэфагъасэхэрэм министрэр къатегу щыагъ. Шъольыр фестивалыр 2020-рэ ильесим Дунэе фестиваль зэршыгътиэр хигъеунэфыкъыгъ.

Фестивалым къалэхэм, районхэм ятвorchескэ купхэу пешорыгъэш зэнэкъокуухэм теконыгъэр къащыдээхыгъехэр хэлжъагъэх. Республиком ишъольыр фестиваль шуухафтын шъульяеу «Гран-при» зыфалорэр Мые��уапэ изэхэт иофшалеу «Ошъадэм» икуп къидихъигъ. Пащхэр Едьдж Викториэр Бастэ Асыетрэ.

Республикэм культурэмкэ иминистрэ игуа-

дзэу Шъэуапцэко Аминэт Гран-прир зыфагъэшшоагъэхэм афгушуагъ, шуухафтыныр аритыгъигъ. Осэш купым хэтэу, Адыгэ Республиком изаслужене артисткэу Ирина Кириченкэм кызыэрэхигъещыгъэ, ліэужхэр зэфэзыщэрэ фестивалым лъэпкэ зэфэшхъафхэр хэлажъэх, ятарих кыззифалотэнимкэ амалышуагъ ялэх.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

КІЭЛЭЦЫКІУХЭМ ЯЩЫНЭГЬОНЧЬАГЬ

Пешорыгъэш иофхъабзэу «Засветись» зыфилорэр тогу-патруль куулкыум иофышгъехэм Адыгэ Республиком щырагъекъокъыгъ.

Кіэлэцыкъу гъогу-транспорт фыкъоныгъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм, бжыхъэ лъэхъаным еджак!эхэм ач!эхэм ящынэгъончъагъэ зыкъеъэтигъэним юкъи якультур хагъэхъоным ар афэорышэ.

Гъогу-патруль куулкыум ихэушхъафыкъигъэ батальон инспекторхэм анахъэу анаэ зытрагъэтигъэр нэфынэр къэзытырэ ныбальхэм ягъэфедэн. Полицейскэхэм лъэсрүкъо

ныбжыкъехэм юкъи ахэм янэ-ятэхэм ныбалъэм имэхъанэ къафалотагъ. Кіэлэцыкъур гъогу хуягъэшагъехэм ахэмийфэнимкэ, гъогум нахь кыщылэгъонымкэ мыйр амалышуо ѿшт. Нэфынэр къэзытырэ пкыгъохэр кызыэрэзифагъэфедэнхэ фаэр иофхъабзэм хэлажъэхэрэм аралуагъ.

ПЛАТЫКЪО Ичрам.
Гъогу-патруль куулкыум ихэушхъафыкъигъэ батальон иро-
тэу N 1-м икомандир.

къыныгъэ кызыхамыгъафэ, замыгълыкъеу гъогум тэхъэхэ зэрэмыхъущтыр. Ом изыт юкъи уахтэм ямлытыгъэу нэфынэр къэзытырэ пкыгъохэр кызыэрэзифагъэфедэнхэ фаэр иофхъабзэм хэлажъэхэрэм аралуагъ.

ПЛАТЫКЪО Ичрам.
Гъогу-патруль куулкыум ихэушхъафыкъигъэ батальон иро-
тэу N 1-м икомандир.

ЯПЭПЭСЭНЫГЪЭКІЭ Къадэгощэштых

Адыгэ Республикомкэ къэбар жъугъэм иамалхэм яофышгъехэм ясэнхъаткэ шэнэгъэу ялэм зыщыхагъехъощт ёгэджэнхэр шэкюгъум и 13 — 14-хэм афызэхашагъэх.

Урысыем икъыблэ щызэльшашэ СМИ-хэм яофышгъехэр ясэнхъаткэ алаекъель иепэлэсэнгъэмкэ Адыгэим и журналистхэм къадэгощэштых.

Егъэджон иофхъабзэм икъащакъор Адыгэ Республиком лъэпкэ иофхэмкэ, Ѣкъыб къэралхэм ашылпсурэ тильэпкэгъэхэм адьряяэ зэлхынгъэхэмкэ юкъи къэбар жъугъэм иамалхэмкэ и Комитет.

Аш итхаматэу Шъхъэллэхъо Аскэр къэзэрэугоиньгъэхэм шуфэс гүшгэхэмкэ закъыфигъэзагъ. Непэрэ иофхъабзэм шуагъэ къытэу зэрэкъоцтым, хакъэхэм ясэнхъаткэ алаекъель иепэлэсэнгъэмкэ къызыэрэддэгощэхэм ицихъэ зэрэтельрэ ашкъыхигъэшыгъ. Тапэкли мыш фэдэе зэлукэгъэхъор эзрэлъагъэштхэр Ко-

митетым итхаматэ хи-
гъеунэфыкъыгъ.

Нэужжым куп-купэу журналистхэм загоши, семинарим иофшээн аублагъ. Мыщ къыдыхэлъытагъэх лекциихэр юкъи мастер-классхэр, гъэзэтхэм ятепльэ, язэхгээуцон, сайтхэм юкъи социальнэ хытыухэм ялтыгъэхъотэн, журналист зэхэфынным иамал-шыкъеэхэр.

Егъэджэн иофхъабзэр лъэнэыкъо зэфэшхъафхэмкэ зэтеутыгъагъ: телевидениер, тхэн юкъи сурэт-мультимедиинэ журналистикэр. Ау зэкъери зы темэкэ зэпхыгъагъэх: еджэхэрэми, елпъхэрэми ашогъэшгъонэнынэу сидэуштэу тарихъыр зэхэбгээуцота. Джыре журналистим иофшээн зэрэзхъокыгъэми тегущыгъагъэх.

— Семинарим къыща-

иетыгъэ темэхэр ошэ-дэ-
мышэу къыхэтхыгъэхэр, —
къыуагъ Адыгэим и журналистхэм я Союз итхаматэу Бзэджэхъы-
къо Абрек. — Республиком и журналист сообществэ упчэжынэу щы-
къуагъэм ахэр къыгъэн-
фагъэх. Мыщ хэхъэгъэ
упчэхэр тижурналистхэм
нахь ашогъэшгъонэ-
гъэхэр ары. Краснодар
краимкэ къэбар жъу-
гъэм иамалхэм ялъко-
хэр аш пае къедгэблэ-
гъагъэх.

Журналист зэхэфын
жанрэм къытегущыагъ
общественнэ-политическэ
изданиеу «Юг Times»
зыфилорэм иредактор
шъхъаэу, Пышэ шъольыр
изаслуженэ журналистуу
Марина Тугаевар. Жур-
налист тхыгъэм нэпцэу
къыхафхэрэр зыфэдэр
къытогъагъ профессорэу,
Пышэ къэралыгъо универ-
ситетым журналисти-
кэмкэ икафедрэ ипащэу
Александр Асташевскэм.

Джыре дизайнэр про-
граммэхэр къызфагъэф-
дэхээз гъэзэтхэр зэршы-
гыт «ишъэфхэр» къафы-
зэуихыгъэх «Юг Times»
зыфилорэм иартдиректо-
рэу Андрей Лысенковым.
Социальнэ хытыум офи-
циальнэ сайтхэр зэрэш-
гээпсүтхэр къытогъагъ
проектэу «РБК Юг» зы-
филорэм ипащэу Максим
Сеструхиным.

ИШЬЫНЭ Сусан.

Адыгэ Республиком культурэмкэ и Министерствэ гүхэкишо ѿшхъоу фэтхъаусыхэ Адыгэ Республиком исуретышхэм я Союз хэтэу Гъогунэкъо Мухъарбый Айсэ юкъом ишхъэгъусэ дунаим зэрхыхыгъэм фэш.

Адыгэ Республиком и Къэралыгъо Совет — Хасэр гүхэкишо ѿшхъоу фэтхъаусыхэ Адыгэ Республиком и Къэралыгъо Совет — Хасэр идепутатэу Дзэл Аскэр Бэчмызэ юкъом янэ дунаим зэрхыхыгъэм фэш.

Егъэджэн-пүнүгъэм иветеранэу, ильэс 20-рэ Теуцожь районым иветеранхэм я Совет итхаматэяа, лъэпкэ гъэзетым иныбджэгъушуагъэу, тинахыжь шагъоштыгъэу, тищысэтехыпэу ѿшхъэгъэ Нэмитээкъо Юрэ Сэфэр юкъом идуай зэрихъошыгъэр тэ, дэлжажэштэгъэхэмкэ, зыхэгъэхэмкэ, лъэшэу тигу къеуагъ, чэнэгъэшхо тигу ѿшхъэгъэ.

Ишхъэгъусэу Розэ, юкъохуу Къэрлъан, Аслын, Заур, зэкъэ игүпсэхэм ягухээ зэхэтэшэ, тафхъаусыхэ. Тыщээфэе аш тицгүпшштэп, шукэ тигу къинэшт. Юрэ багъээ зышштэгъэхэмкэ Ацэлэхэмкэ, Адыгэ Республиком изаслуженэ журналистуу НЭХЭЕ Рэмээнэрэ полицием иполковникэу, район администрацием испециалист шъхъаэу Хъут Аскэррэ.

Сэнаущыгъэ зыхэлхэм яІэпыІэгъу

Сэнаущыгъэ зыхэл кілэцыклюхэм яІэпыІэгъу афэхъугъэнымкіэ Шъолыр гупчэу «Полярис-Адыгея» зыфиорэм иipopечительскэ совет изэхсэыгъо мы мафэхэм Мыеекуапэ щыклюагь. Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыл Мурат иунашьокі АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам юфтхъабзэр зэрищагь.

Адыгэ къералыгъо университэтим иректорэу Мамый Даутэ сэнаущыгъэ зыхэл кілэцыклюхэр къызэрэхагъэшхэрэм кытегуцьыагь. Естественнэхьи-

сал еджапіэр (РЕМШ), гъеснагъэ Фондэу «Талант и успех» зыфиорэр, Кавказ хысал гупчэр, Московскэ физик-хысал институтыр зэгүсэху мы

юфшіенным зэрифэшьуашу дэлажьех.

— 1995-рэ ильэсым кыщежьяаъэу РЕМШ-м гъэмэфэ хысал еджапіэр зэхещэ. 2005-рэ

ильэсым кыщбулагъэу «Орленкэм», 2015-рэ ильэсым едъэжьяаъэу гъеснагъэ гупчэу «Сириус» зыфиорэм ар зыхэлжъэрэ Урысые хысал сменхэр ащэклох, — кыуагь Мамый Даутэ.

Ахэм анэмкіеу ильэсих хуугъэ Кавказ хысал олимпиадэ республикэм зыщирагъеклохырэр. Непэрэ мафэм ехуулпэу РЕМШ-м кілэцыклюхэм яІэпыІэгъу афэхъугъэнымкіэ «Полярис-Адыгея» зыфиорэ шъолыр Гупчэ зэхэшгъэним иконцепции зэхагъяауагь. Ахэм алэуагъеханэу бюджет зэфэшхъафхэм къаххыгъэ сомэ миллион 215-м еху афатууць.

«Полярис-Адыгея» зыфиорэм ишъольыр Гупчэ ипащэу Роман Чумаковым апэрэ зэфэхысыжхэр кыышыгъэх. Аш кыы

зэриуагъэмкэ, хысалыр, информатикэр, физикэр, астрономиэр, биологиэр, химиер, проектнэ юфшіеныр, спортыр, музыкэр щызэрагъешэним мыр фытегъепсыхъагь. Джырэ уахтэ егъеджэн-ушетын лабораторие 18 ашыным дэлажьех. Ахэр Адыгэ къералыгъо университетырэ Мыеекопэ къералыгъо технологическэ университетырэ япхыгъэштих. Лабораторие пэпчъ аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ оборудование чэтишт.

Сэнаущыгъэ зыхэл кілэцыклюхэр къыхэгъэшыгъэнхэм Гупчэм иофшіенхэр нахь лъэшэу лъыпплэнхэу зэхсэыгъом икіухым Наталья Широковам кыуагь.

— Гупчэм иофшіэн зэрэзэхищэрэм АР-м и Лышхъэу ынаа тет. Шэнагъэ куухэр кілэцыклюхэм ягъэгъотыгъэныр, сэнаущыгъэу ахэлтыр къыхэгъэшыгъэныр ыкы аш зэгъэшумбгъяауагь, нэмэкі пшъериль гъэнэфагъэхери тиэх, — кыуагь Наталья Широковам. — Республикаем хэхъонагъэхэр ышынхэмкэ зэфэхысыжхышихэр аш кыы

щым щеч хэльэп.

ГЪОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

ЯЮФШІЕН КЫЩЫКІЭРЭП

Гъогурыклоныр щынэгъончъэнымкіэ Къералыгъо инспекцием и Гъэлорышапіэу АР-м Ѣылэм ильэс юфшіенхэр зэфихысыжыгъ.

Аш фэгъэхыгъэ пресс-конференциеу джырэблагъэ Ѣылаагьэр зэрищагь инспектор шъхьааъу, полицием иполковникуэу Александр Курпас. Юфтхъабзэм хэлэжьагъэх аш игуадзэхэу Гусэрыкъо Рамзин, Алексей Чмыревыр, къэбарлыгъэлэс амалхэу республикэм итхэм яллыклохэр.

Къералыгъо автоинспекцием иофшіенхэр юфыгъо шъхьааъу зэшүаххэрэм ыкы якъулыкъу фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэу зеклохэрэм зэхъокыныгъэу афа-шыгъэхэм пресс-конференцием хэлэжьагъэхэр кытегуцьыагъэх. Анахъэу къызщууцугъэхэр республикэм игъогухэм атхэхуухэрэ авариехэм, ахэм цыфу ахклюдэхэрэм япчагъагь, видеокамерэхэм ягъэуцун, хыльээзэшэ автомобилхэм язеклыак!, нэмэкіхэри.

Ильэсэу тызхэтыр имыкыгъ нахь мышэми, Къералыгъо инспекцием юфшіенхэр юшагъэм кіеух гъэнэфагъэ фашын эрэлжээгъяа юфтхъабзэр къызэуихызэ Александр Курпас кыуагь.

— 2019-рэ ильэсым имэзи 10 пштэмэ, Адыгэим игъогухэм хуугъэ-шлэгъэ 407-рэ къатехуухагь, — кьеуатэ инспектор шъхьааъем. — Ахэм нэбгырэ 75-рэ ахэкодагь ыкы 503-мэ шъобжхэр ахахыгь. Авариехэр зэрэзетефыгъэхэмкэ: машинэхэр зээтигъэхэхэм — 208-рэ, зэптигъэзагъэхэу — 19, пэрэхуу горэм еутэгъяа — 15, күшхъэфачьэр зезифэрэм тэхъагъэхэу — 20, Ѣыт автомо-

билым еутэгъяа — 14. Ешъагъэу машинэр зезифэхэрэм ялажьекі хуугъэ-шлэгъэ 44-рэ агъеунэфыгь, ахэм нэбгырэ 51-рэ ахэкодагь, 51-мэ шъобжхэр атэцагъэх. Лъэрсрыклохэр зыхэфэгъэ аварие 96-м нэбгырэ 18 ахэкодагь. Мы ильэсым имэзи 10 кілэцыклюхэр (ильэс мышугъэхэр) зыхэфэгъэ гъогу хуугъэ-шлэгъэ 37-мэ апкъ кыкыкыкі кілэцыклюу 3-мэ ядунаи ахъожьыгь.

Видеокамерэхэм ягугу къэшымэ, ахэр зыдэшыт чыпілхэм гъогу хуугъэ-шлагъэхэр ашыхуухэрэп. Республикаем игъогухэм аш фэд 45-рэ атэргээуцугъэу автоматахисэ шыкілэм тетэу юф ашэ, джыри а пчъагъэр 150-м нагъэсын гухэль ял. Ахэм яшуагъэкі тхамафэм гъогурыклоным ишапхъэхэр аукью 1300-м ехуу къыхагъэшы.

Зэхъокыныгъэу Ѣылаагьами Алексей Чмыревыр игъэхэтигъэу юфтхъабзэм къащытегуцьыагь, ашыщхэри тигъэзэт къышыхэтитугъэх. Ахэр шеклохъум и 1-м къыщегъэхагъэу транспорт амалхэу тахограф зэрэтын фаяхэм ыкы транспорт амалхэм ятхын япхыгъэ хэбзэгъэуцугъэхэм афэгъэхыгъэх.

Ильэс къэс административнэ хэбзэуконоыгъэ ехыгъэ унашьохэр агъэхъашэх нахь мышэми, ишуагъэ къаклорэп. Ар анахъэу зыфэгъэхыгъэ ешъагъэу машинэр зезифэхэрэм япчагъагь къызэрэшымыкілэрэр ары. Ары паклошь, зэ агъэпшынанааъу, машинэр зэрифэнимкэ фитыныгъэ зыахыгъэхэр ятло-

нэрэуи къаубытых. Джы ахэм ахъщшхо тазырэу зэрэтиштим имызакъо, хылс зэрэтиральхыацт хэбзэгъэуцугъээр аштагь. Мэзи 10-м кыкыклоц ешъагъэу нэбгырэ 1509-у атхыгъэм Ѣышшэу 339-р ятлонэрэу къаубытгъэх, нэбгырэ 33-мэ хылс атэргэхэгъэ.

Хыльээзэшэ машинэхэм маклэп юфыгъо къапыкырэп. Зэраушшэрэе мыжъо-пшхэхэм зэхэльтийр шапхъэхэм ашхъадэкы зыхъукэ, гъогухэр зэхакъутх. Аш имызакъо, зэрэчъэхэрэ гъогуруу янай къытшош-шлэу нэмэкі цыфу гъогурыклоным хэлажьэхэрэм лытэнгъэхэу афашырэп. Джы ахэм зыща-льтигъэштэх чыпілхэр автомат шыкілэм тетэу зэтэргээпсыхъэх.

Лъэркъ проектэу «Автомобиль гъогухэр Ѣынэгъончъэнхэр ыкы шепхъэшүхэм адиштэнхэр» зыфиоу пхырашырэм Къералыгъо автоинспекциер зэрэхэлжъэрэм кытегуцьыагь Гъэлорышапіэм ипащэ игуадзэу Гусэрыкъо Рамзин. Мыр зыфэорышаштэр гъогу хуугъэ-шлагъэхэр фэдитлукі нахь маклэ шыгъэнхэр, ильэсым кыкыклоц гъогухэм зидунай ашызыхъожхэрэр, нэбгырэ мини 100-м тельтигъэу, 4-м шомыкыныр, автомобиль гъогухэм атэти транспортым ипчагъагь къыщыгъэгъэнхэр. Адыгэим пштэмэ, 2024-рэ ильэсым авариехэм ахклюдэхэрэр нэбгырэ 27-м нахьыбэ хууцштэп.

Лъэркъ проектын 2019-рэ ильэсым республикэм ипсөөльэ

68-рэ зэтэргээпсыхъанэу кыыдыхэлжытагь, — кыуагь Гусэрыкъо Рамзин. — Ахэм ашыщэу непэрэ мафэм ехуулпэу 63-мэ юфшіенхэр ащауухыгъэх. Джыри чыпі 5-мэ нэфрыгъуазэхэр ашагъэуцунхэ гухэль Ѣы. Урамхэу Свободэмэрэ Привокзальнэмэ зыщызэхкыхэрэм лъэрсрыкло къэшыхъапіхэр ашагъэпсыхъэх. Автогъогухэу «Хытагъуужыкыуай — Киров (Шэуджэн район)», «Инэм — Адыгъэекъял» зыфиохэрэм абгъухэм лъэрсрыкло гъогухэр аашашыщ.

Пресс-конференцием хэлэжьэ журналистхэм яуччэхэм игъэхэтигъэу къералыгъо автоинспекторхэм джэуапхэр къаратыжыгъ.

ІШШЫИНЭ Сусан.

«Бзэ политикэр: зэрэ Урысыеу изытет»

Ары зытегушиагъехэр чьэпьюгъум иклюхым Москва щыкюгъэ форумын. Аш хэлэжьагъ гуманитар ушэтихэм апыль республике институтын бзэшэнэгъэмкэ иотдел ипащэу Анцокъо Сурэт. Мы мафэхэм аш гүшүэгъу тыфэхъугъ.

— Мыгъэ ящэнэрэу аш фэдэ зэйукэ зэхашагъ. Аш Урысыем ичыпээ зэфэшхъафхэм: Къебартэе-Бэлькъарым, Дағыстан, Башкоростан, Татарстан, Чеченый, Бурятием, Чувашиим, нэмыкхэм къарыкыгъэ шэныгъэлжхъэр, экспертихъэр, урысыбзэр ыкы ныдэлфыбзэр языгъэхъыре кэлэгъаджэхэр хэлэжьагъэх.

Пленарнэ зэхэсигъор зеришагъ ТАСС-м ипресс-гупчэ илъыкло Ирина Александровам. Пленарнэ докладхэр къашыгъэх Къэралыгъо Думэм гъесэнгъэмрэ шэныгъэмрэ и Комитет иэшхъэтетэу В. А. Никоновым, Къэралыгъо Думэм лъэпкэ йофхэмкэ и Комитет иэшхъэтетэу И. И. Гильмутдиновым, Чечэн Республикаем лъэпкэ политикиемкэ, лъэпкэ зэпхыныгъэхэмкэ, хэутын йофхэмкэ иминистрэу Дж. В. Умаровым, РАН-м бзэшэнгъэмрэ и Институт кавказыбзэхэмкэ иотдел ипащэу Е. И. Тестелец ыкы нэмыкхэм.

Ахэм яеплыккэхэр къяралотыкыгъэх, бзэм икъэхъумэн-ильыгъекотэнкэ юфыгъо зэшохыгъэнхэ фаяхэм къатегушиагъэх. Лъэпкыбзэхэмкэ программэхэр, еджаплэхэм зэращеджэштхэ тхыльхэм федеральнэ статус яэ хууным пае акун фэе экспертизэхэр нахь гъэпсынкэгъэнхэ, тхыльхэм, электроннэ, мобилнэ тъусэхэм язэхэгъэуцон, якъыдэгъэкын пэхунашт мылькоу къатлупшырэр нахьыбэ шыгъэн зэрэфаэр ыкы нэмыкхэплийкэхэр къагъэнфаяхъэх.

Пленарнэ зэхэсигъом ыкыэм Всероссийскэ общественнэ премиене «Ключевое слово» зыфиорэр зыфагъэшшошагъэм аратыжыгъэх.

— О уидоклад фэгъэхыгъэу къэплиагъэмэ дэгъугъэ. — Пэублэм къыщыслагъ адыгэхэр Урысыем иреспубликишмэ, Шапсыгъэ, Икъыб къэралыгъохэм зэращысэухэрэр. Адыгэ лъэпкыр итэктухьагъэ зэрэхуягъэм къыхэкъе адыгабзэм литературэ шьошибу урысыбзэкэ «адыгейский литературный язык» ыкы «кабардино-черкесский литературный язык» илэ хуугъэ. Зы литературэ шьуашэмкэ Адыгэ

Республикэм, Шапсыгъэ, Урупскэ районым ашыпсэурэ адыгэхэр рагъаджэх. Тыркуем и Дюзджэ университети мы адыгабзэр ары зэрэшырагъаджэхэрэр. Мыдрэ литературэ шьуашэмкэ Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэ-Щэрджеэсэм ашыпсэурэ адыгэхэр еджэх ыкы а адыгабзэр ары Тыркуем и Эрджеисскэ университети зэрэшырагъаджэхэрэр.

Мы аужырэ ильэситул Адыгэ Республикаем адыгабзэм иухуумэнкэ ыкы илъыгъекотэнкэ юфыгъо бэдээ зэрэшшохыгъэр гъэсэнгъэмрэ шэныгъэмрэкэ министрэу Къэрэшэ Анзаур Министрэхэм я Кабинет къышишыгъэ зэфэхыссыжым къышишлагъэхэр ягуу тьыгъэ. Ар фэгъэхыгъагъа етланы анахьэу зишуагъэ къэплиагъэу альтэрэр, мы ильзым Адыгэ Республикэм и Лышихъэу Къумпил Мурат иунашьокэ адыгабзэм икъэхуумэн, илъыгъекотэн дэлэжэшт Проектнэ оффис Гуманитар шэныгъэмрэкэ адыгэ Республикае институтын зэрэшызэхашагъэр ары. Аш институтын ипащэу Лышихъэу Адамэ Ишхъэтет фашыгъ. Мы оффисын Парламентын, министерствэ зэфэшхъафхэм, общественнэ организациен

хэм, телевидением, радион, гъэзетым бзэм алъэнэйкокэ юфыгъо зэшшоххэрэр зэрихыгъэх ыкы аш нахь шуагъэ къытыгъ. Проектхэр зэдэзэхагъэуцох ыкы ахэм ягъэцкэн зэдэлажжэх. Йофын изэшшохын бгъу зэфэшхъафхэмкэ укъекуалэ зыхуукэ нахь шуагъэ къеты.

Гуманитар ушэтихэмкэ республике институтын, анахьэу бзэшэнгъэм иотдел иоффшакли зызэблихъугъ, ушэтийн юфын къодын зыпильхэр, адыгабзэм зэрэрагъэдэжт тхыльхэм, программэхэм, технологи зэфэшхъафхэм адэлажжэх. Шуагъэ къэзитырэ технологияккэхэр еджаплэхэм ашагъэфедэнхэм тегъэпсыхъэгъэ тхыльхэр, илъыгъэхэр зэхагъэуцох, къыдагъэхийх. Яоффшагъэхэм бэхэр егъэрэзэх. Ахэм ашыщых кэлэцыклю ыгыгэхэм апай программэхтын-илъыгъэгъэ зэхээтэу «Сыбзэ – сидунай», серий 52-рэ хуурэ мультфильмэ «Фиксики» зыфиор эзрадээкыгъэм ятекстхэр зыштугъоигъэ сборникы, адыгэ харьфылтэйх хэт харьф 66-рэм язэгъэшэнкэ усэхэр, гүшүэхъэхэр, сурэтхэр къызыдэхъэгъэх «Адыгэ мэкъэпч чэфыр», «Кушэе орэдхэр» ыкы ахэм анэмыхыбэхэм ягуу

къэсшыгъ. Къэслюагъэхэр ашо гъэшэгъонхэу уччэхэри къысатыгъэх. Татарстан къикыгъэ журналистхэм ашо гъэшэгъонхэу докладыр яжурналэу «Магариф» зыфиорэм къыдагъахъэм ашо гъигоу къысэльэгъэх ыкы ахэм докладыр къафэзгъэнагъ.

Сыд фэдэрэ зэйукы цыф гъэшэгъонхэм нэуасэ уафешы, пшэрэм ашыщими уафегъакэ. Ар зымуасэ Ѣылэп. Дағыстан къикыгъэ бзэшэнгъэлжхъэу Магомедов Магомедэ Багомедов Мускарэ гүшүэгъу сафэхъугъ. Анахьэу гуалэ сцыхуугъэ Къэбэртэе-Бэлькъарым къикыгъэ тарихх шэныгъэлжхъэу Мамсыр Хамитби идоклад уасэ къызэрэфашигъэ ары. Лъэпкыбзэхэм я Институт Ѣылэхъэрэ бзэшэнгъэлжхъэу Дмитрий Савиновым ар lyklarъ, дунэе статус зиэ конференцие шэкюгъум и 28 — 29-м Мыекъуап Ѣылэштэм ар зэрэхэлжъэштэм епхыгъэ юфыгъо зэфэшхъафхэм атегушигъэх. Нэмыкхэ цыф гъэшэгъонхэм гүшүэгъу сафэхъунэу хуугъэ.

Арышь, мыш фэдэ зэйукэшхом бзэм дэлжэхэрэ шэныгъэлжхъэм я.

— Тхъяуегъэпсэу.
СИХҮУ Гошнагъу.

Къэлэ прокуратурэм къеты

Студентхэм аIукIагъэх

Мыекъопэ къэлэ прокуратурэм юфышэхэм Адыгэ Республикэм ипрокуратурэ иветранхэу Лариса Волчановскаяр ыкы Галина Рудаковар къыхагъэлажжэх, ашшээрэ еджэплийтум егъэдхэн сыйхатхэр ашызэхашагъэх.

Адыгэ къэралыгъо (я 3-рэ курсым) ыкы Мыекъопэ къэралыгъо технологичэх (я 2-рэ курсым) университетхэм юридическэ факультетхэм ястудентхэм темэу «Поддержание государственного обвинения в суде» зыфиорэ лекцием къафеджагъэх.

Прокуратурэм иорганхэм яшшэрэлтхэр, прокурор лъыгъэлэнным имэхъянэ, уголовнэ юфхэмкэ къэралыгъо гъэпшынэнным дэгъэштэгъэнымкэ прокурорым мэхъянэу хыкыум шырилэр юрист ныбжыкыгъэх къафалотагъ.

Адыгейим ипрокуратурэ иуголовнэ-хыкыум отдел ипащэштагъэу, ветеранэу Лариса Волчановскаяр студентхэм яупчабээмэ джэуалхэр къаритыжхээз, хыкыум следствием иедзыгъо игъэкотыгъэу къыщыуцугъ.

Къэралыгъо гъэпшынаклор хыкыум зэхэсигъом зэрэшьизекон фаем, аш хэлжжээрэ лъэныкъохэм язэнэкъохуныгъэ, нэмыкхэм афэгъэхыгъэ лекцием прокуратурэм илъыклохэр къяджагъэх.

«ЭкоЦентрэм» къеты

Игъом зымытыхэрэм

Хэкылм идэщиинкэ системаккэм къэралыгъор зытехьагъэр мэзипши хуугъэ. Шылэ мазэм и 1-м къыщуяблагъэу мы фэIo-фашиэр коммунальнхэм ахэлжытагъ, ыуаси шIoкI имыIэу зэкIэми атын фа. Арэу Ѣитми, ар Iэнэдэлэл зышиIырэр бэ.

— Апэрэ мазэхэм системаккэм цыфхэр джыри зэрэмыгъэхэр къыдэтлэтийтээ, къэзымытыхэрэм зылпари ятуагъэп, — ыуаси «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шьольыр къутамэ ипащэу Алыбэрд Налбый. — Джы аш фэдэ фэгъэкотэн Ѣылэхъытштэп. Зэзэгъыныгъэм ежж ышхъэкъе къыдыхыгъэмтэхэгъэм хэкъеу ыащырэм ыуасе ымьтими хуунэу бэмэ къашошы, ау ар тэрэзэп. Зэзэгъыныгъэр зырызэу зэкIэри кэлхэн имыщы-кълаагъэ гъэпшыгъэх афэд, СМИ-хэм ар къыхаутыгъ, компаниен интернет нэкIубгын ит. Тхылтыр о пшхъэкъе къуамытгъэмэ, хэкъим идэшын ыуасе умьтнигъэмэ, къафалотагъ, ыащырэм ыуаси шьольыр къикырэп. Псэуплэ-коммунальнэ фэIo-фашиэрэм ауаси игъом ыкы икъоу зэкIэми атынэу Псэуплэ кодексым къыщыдэлжытагъ.

Хэкъеу ыащырэм ыуасе зымьтагъэу, сомэ 1500-м нахьыбэу чыфэ зытельхэм яоффхэм хыкыумир ахэлпльагъ ыкы шIoкI

имыIэу ар атыжынэу зэрэхэгъэ тхылтыр алэкхэгъях. Чыфэм нэмыкхэ аш тегъэхъогъэ пеняр, къэралыгъо пошиинэр ыкы хыкыум приставхэм юф зэрэдашIэрэм пае аугъоирэр атынхэ фаеу хуущт. Хыкыумир зэрэрихуягъэм тетэу, чыфэр банкам икартэрахьшт е лэжжапкэм хаубытыкышт.

Пыдзэфэ пытэхэр зэрэуащыхэрэм ыуасе комиссие хамыубытыкышт зыщышьутын шьульэхъытхэр шыгуу къэтэгъэхъыжы: къалэу Мыекъуап, урамэу Пионерскэр, 297-рэ, поселкэу Яблоновскэр, урамэу Школьнэр, 10/1. Джаф фэдэу ПАО-у «Сбербанкы» иотделнихэм, аш иэлектроннэ шыкIеу «Сбербанк-онлайн» зыфиорэм, Урысыи и Почтэ, ПАО-у «Почта Банк» зыфиорэм ыкы ООО-у «МадиКомым» икассажэм ашышьутын шьульэхъыжы.

ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шьольыр къутамэ ипресс-къулыкъу.

Адыгабзэр анахь дэгъоу зышIэрэ

Адыгэ Республикаэм гъесэнгъэмрэ шлэнгъэмрэкэ и Министерствэ адигабзэр анахь дэгъоу зышлэрэ кэлэеджаклохэм язэнекъоку джырэблагъэ зэхищагь.

Арзыщыкъогъэ Адыгэ къэлэ-
еъеджэ колледжым а мафэм
республикэм иеджапхэхэм къа-
рыкъыгъэ къэлэеджакъохэр, ны-
тыхэр, къэлэегъаджэхэр бэу
къышыазэрэуьоицагъэх.

ялъыклохэр аш къеклонлэгъаязъех.
Апэрэу тиреспубликэ аш фэдэ
лофтхъабэ щыклюгъ. Ар гъешэ-
гъон дэдэури реклокыгъ. Зэнэ-
къоюм күэшакло фэхъугъэу,
ильэсэйбэрэ методистэу шлэны-
гъэхэм яхэгъэхьон пыль рес-
публиктэ институтым щылэжья-
гъэу, джы МИНИСТЕРСТВЭМ лоф

щызыш! Эрэ Мамый Мариет гүшүйэгтү тшыгъэ.
— Мыш фэдэ 1офтхъабзэ зэхэцгэйнэр сугу къэзыгъэ-кыгъэр Къэбэртэе-Бэлькъар Республика м гъэсэнгъэмкэ и Министерствэ илофыш! Эу Табыш Мурат, ары улчэжьэгъоу сила-гъэри, Къэбэртэе-Бэлькъарым

мыш фэдэ һофтхъабзэ аперэп зэрэшьизэхашэрэй. Адыгабзэкэ һофтхъабзээр зэрэкюрэм узылеш-пещэ, — elo Марыет. — Зэкэм-кіи команди 7 зэнэкъокъум хэлэжьагь. Адыгабзэм имэхъанэтиныбжыкіхэм алтыгъэлэсигъэнэры, тишэн-хэбзэ дахэхэр зэрахъэхэу пүгъэнхэр, адыгабзэр лъэпкъ күлтурэм изехъаклоу зэрэштыр кілэлэджаклохэм, кілэлэгъаджэхэм, ны-тыхэм алтыгъэлэсигъэнэры һофтхъабзэм шаарын шахаа чалан.

къэзыңорэри къэпшіэнэу щытығъ,
къызытегущыңэрэри къызэрәб-
гүрүшүағъэр къипшотықын фәяғъ.

Түркүлдүйлүк кыншылтыгының фолді.

Зәнәкъоқұм изәхәзәқтөр куп
хәттүгөлжөн министерствам илоғы-
шылжәм анемықтәу Адыға къе-
ралығы университетым, шәны-
гъялжәм яхәттәхъон пыль рес-
публике институтым, гуманитар
ушетынхәмкіләр республике ин-
ститутым, Адыға кіләзегъяджә
колледжым ялышкылхөр, ежаптә-
хәм якіләзегъялжә ләртүткөр.

Жюрим хэтыгъэх АР-м гэсэныгъэрэ шлэнэгъэмрэк! э иминистрэ игуадзуу Пэрэнькью Сусанэ, культурэмк! министрэм игуадзэу Шъяуапц!кью Аминэт, АР-м лъэпк! Йоххэмк!, Іакыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адыры! зэпхыныгъехэмк! ык!и къэбар жуугъэм яамалхэмк! и Комитет ишащэу Шъхъэлэхъо Аскэр, гуманитар уштэйнхэм апль институтым идиректорэу Лынужкуу Адамэ, Адыгэ Хасэм ишащэу Лымышакъо Рамазан ык!и намык!хар

ЩЭКЬЮ РЭМЭЗАН ҮКИ НЭМҮКИХЭР.
Зэнэкъокъум иклэүххэр шекло-
гыу мазэр имыкызыз зэфахьы-
сийжин шийнхүү.

СИХЪУ Гошнаагъу

Къольхъэ тын- Іыхыным фэгъэхъыгъ

Гуманитар шэныгъэхэм апыль республикэ институтын кольхээ түншчлийн (коррупцием) фэгъэхыгъэ социологическэ уштыхнхэр мы мазэм зэхишгэхээ.

Урысые Федерацием и Президент иунашьоу «Коррупцием пэуцужыгъэнымкэлъэпкъ планым ехыллагъ» зыфиорэм игъэцэклэн хэтэү институтым ар регъэклоклы. Ушетыныр мафэ къэс щылэнгъэм тызыщыукеэрэ къольхэе тын-тыхынным щылханхэй цыфхэмрэ хэбээ къулыхкухэмрэ азыфагу къихъэрэ зэгурмылоныгъэхэм афагъэхыль

Ашт хэхэж къэралыгъо (муниципальнэ) фэлօ-фашлехэм ягъэцкілэн ыкли хэбзэ къулькъухэмрэ бизнесым илlykloхэмрэ ягынгъэ зафыштыкълахэр.

Ушэтыныр оклофэ Адыгэ Республикаэм икъалэхэм ыкын ирайонхэм аышыпсэурэ цыифхэм анкетэхэм арыт упчэхэм джэуапхэр къараташтых. Зэупчыхэрэм ацлэхэр, альэкъуацлэхэр атхыщтхэп. Арышь, республикэм щыпсэухэрэм тяльэйү тэ, социологхэм, яшыугаъэ къытагъэкынэү, аш тетэү мэхъянэшхо зиэ къералыгьо пышэрэгтывим изашохын къыхэлажъянхэв.

ХЬАНЭХЬУ Руслан.
Философие шлэнэгъэхэмкэ доктор,
философиемрэ социологиемрэкэ от-
дельым ипаш.

Трэхъо лАкъом ищытхъу зыЛорэ тхыль

Сапашъхъэ иль тхыльэу «Стрела времени: биографические очерки о Лю и Аслане Траховыхых» зыфилоу мыгъэ кындағықындар.

Аш ыкышъорэ тхыапэу дэтхэмэр тхыпхъэхэмкэ зэрэгтэйлэрэкигээр нэм зэу кыыкдээ. Күаджэу Щынджые кыыщыхъугээ, адыгэ лъэпкыым бэ фэзыш! Эгтээ сатыуш! лъэрхъеу Трэхьо Лыу иунэу я XIX-рэ лшэгтум ыкхэм адэжь агъэспыгъагээм ыгупэ аш фэдэ тхыпхъэхэм зэрэгтэхэдэхээштгээр тхыльеджэм нафэ кыыфхъушт. Тхыльым иапэрэ пычыгъо зыфэгъэхъыгъэр шүшлэнным кыыфхъугъэгээ, сатыуш! эшхоу щытыгъээ, общественнэ юфхэм чанэу апылтыгъэ Трэхьо Лыу ары.

Тарих-краеведческ^е материалхэу мы аужырэ ильэсчэм къыхаутыгъэхэри, нэмэйк^и къэкlyапIэхэри Iэубытыгъэхэри, гуманитар ушэтынхэмк^и Адыгэ республик^е институтын инаучн^е юфышэ шъхалэу, очеркыр зытхыгъэ Бузарэ Азэмат лъэпк^и тарихым зильэужышу къыхэзынэгъэ Трэхъо Лыу ишыIэнгъэ гьогурэ игъехъагъэхэмре игъэклотыгъэу ташегъэгъуазэ.

Октябрэ революциюн үзэлкээс ичныгээкээ, лъэкіеу илэмкээ адыгэхэм къаҳэцгыгэхэм ар зэу ашыщ. Цыфакылышшоу, чыжээрэйрэльз шытыгээ, шэн пытэ зиёдгээ адыгэл чаныр аль эхъаным къэхъуягэ хъугъэ-шлагъэхэм япчэгу ренэу итыг, лъэпкъым исоциальнэ, икултурэ юфтхъабзэхэм илахьышшу ахишыхъагь. Аш сатыу фирмэ илагь, изаводхэм къащыдэ-кырэ пэсөолъапхъэхэр Урысыем икыблэ дэгъюу шыукуштыгээ. Промыш-

ленникым гупыкыышхуи илагъ, аще имылькукъе агъэпсыгъе мэштихэр джы къынзэсигъэм Мыеекуапи, Краснодари адэтих. Джашт фэдэу Трэхъо Лыу имылькукъе еджаплэхэм, сымэ-джэххэм, нэмыхк социальне учрежденихэм іэпылэгъу афэхъуштыгъ. Яа ХХ-рэ лэшэгъум иублэгъу Кубань хэкум ипромышленник анах цэрыго-хэм ыкыл лъэрыхъэхэм ар ащишыгъ. Екатеринодар изы квартал (Мамыр-ныгъэм иурам) тет унэхэр имылькукъе

ыгъэпсыгъэх. Ахэм зыщыпсэухэрэ унэхэр, шхаплэр, хамамыр, общежитиер, мэштыр, нэмыкхэр ахэтыгъэх. Цыфхэр кызыэрэлтэльзүгъэхэм тетэү аш Пышээ лъэмьидж тырильхэгъагь, Екатеринодар ирайонэу Дубинкэмрэ адыгэ къуаджхэмрэ зээзыпхыщхэ мыжьо гьогу ыгъэпсыгъагь. Шүкэ лъэпкыым итарихъ зыцэ хэхьэгъэ Трэхьо Лыу ишылэклагъэм фэгъэхьгъэ нэмык къэбархэри тхыльдэжэм мышь дигъоташтыг.

Юридическое шлэнгэхэмкэ докторэй, Республике иобщественне тофшишэ цэврийоу, Адыгэ Республика и Аппшэрэ Хыкум итхамэта-гъея Трэхьо Аслын ятлонэрэ пычигъор фэгъэхьыг. Пышээ шьолтыр изаслу-женне юристэу, Урысаем итхаклохэм я Союз хэтэу О. М. Соловьевар Трэхьо лаакъом иштихъу языгъэөгъэ шлэнгэлэжжым ишыгынгъэ гъогу игъэк хотыгъэв къытегушынэ.

Трэхъю Лыу къызыыхъуяр ильээси 165-рэ зыщыхъурэм ехъуліеу мытхылъыр къыдагъякыгь. Документ-хэу, сурэтхэу ашц дэтхэм биографический очеркхэр къагъэбагыгъ. Тиреспублики, Пшызэ шъольырми ятхыль-еджэхэм ар аштогъяштэгъонынэу сэ-гүгъе.

ЕМТЫЛЬ Раиет.
Гуманитар уштыхынхэмкіэ Адыгэ
республикэ институтэ Т. Кэра-
щэм ыцлекіэ щытым иведущэ
научнэ һофыш.

Лъэпкъ культурэр

Гъэхъагъэхэм ахэхъо

Адыгэ культурэм и Гупчэу Псышопэ районым щыїм ихудожественнэ колективхэм ятеклоныгъэхэм зэпымьюу ахагъахьо.

Адыгэ Республикэм культурэмкэ изаслужене юфышлэу Хэшх Русльян ыгъэсэгъе къэшъяклохэм Шъачэ имызакъо, шъолъыр зэфэшхъяфхем ялэпэлеснэйгъе къашагъэльягъо. Теклоныгъэхэмкэ иктыгъэ бжыхъэр баигъэ.

Адыгэ культурэм ия 7-рэ шъолъыр фестиваль-зэнэкъокъо «Дышъе танджым» Шапсыгъе къикыгъе къэшьокъо ансамблэу «Адыгэхэр» зыфиорэр чанэу хэлжъагъо. Ар Адыгеим и Тэхъутэмьыкъо район щыкъуагъо. Къэшъяклохэр апэрэ шъуашэ зилэ дипломыр, ахэм щыуашэ зилэ дипломыр, ахэм афэшхъяфхэу сомэ мин 25-рэ къафъэшшошагъехъ. Зэнэкъокъум Урысием ишъолъыр 29-рэ ѹкыи йэкыб хэгъэгүхэм къарыгъэхэр хэлжъагъехъ.

Адыгэ лъэпкъым ишъуашэ фэгъэхъигъе Дунэе фестивалым «Адыгэхэр» хэлжъагъехъ, якъэ-

гъэлъэгъонхэр цыфхэм агурихъыгъехъ.

Тэрчэко Биба зипещэ народнэ ансамблэу «Шапсыгъ» зыцэлр лъэпкъ культурэмэр фольклорымэр афэгъэхъыгъе я IV-рэ Дунэе зэнэкъокъу-фестивалым рагъблэгъэгъагъехъ. Ар культурнэ-гъэснэйгъе проектэу «Радуга планеты» зыфиорэм илахъеу Москва щыреклокъыгъ. Ныбжыкъэхэм якъэшъякъе жюри хэтхэм лъэшэу агурихъыгъ, къэшъяклохэм теклоныгъи 3 къахъыгъ. Лъэпкъ къашъомкэ – апшэрэ чыпилэр, «Пшъэшъе къашъомкэ» апэрэ шъуашэ зилэ дипломыр, ахэм афэшхъяфхэу сомэ мин 25-рэ къафъэшшошагъехъ. Зэнэкъокъум Урысием ишъолъыр 29-рэ ѹкыи йэкыб хэгъэгүхэм къарыгъэхэр хэлжъагъехъ.

Лъэпкъ культурэм и Гупчэу Псышупэ дэтым игъэхъагъэхэм

къафъэшшошагъехъ ашыщ адыгэ ордымэр къашъомрэхэм на-

роднэ ансамблэу «Одышь» зы-

фиорэри. Ар зэхээшагъэр ѹкыи

пэцнэйгъэ дызезыжъэрэр Гъошо

Сафыет. Тызхэт мазэм икъихъа-

гъум Шъачэ щыкъогъе фести-

валь-зэнэкъокъуми колективым

лъэнэкъохеу «Пшъэшъе къашъомрэ» «Убых къашъомрэхэм» шуухъафтыниту къыщыдахъыгъ.

«Аферым» ятэо! Гъэхъэ-
гъакъэхэм ашынхэу афэтэо.

«Гунэс» ыпэ регъэхъу

«Гунэс» зыцэлрэ къэшьокъо ансамблэ къалэу Туапсэ щызэхащагъ. Ныбжыкъэхэм ятвorchествэ зэгъэушомбгүйгээнэхэмкэ Гупчэу аш дэтым ильэсийнкэ ансамблэм игугъу щашэу, якъэгъэлъэгъонхэр къахэшьхэу хууѓэ.

Культурэм ѹкыи искуствэм якъэралыгъо университетэу къалэу Краснодар дэтыр къэшъякъеу хореограф Испеласэу Шъялэхъо Заур 2016-рэ ильэсийн къэлэцыкъу ансамблэр зэхищэгъагъ. Ильэс тешаагъуу псаупилэу Агуяпэ искуствэхэмкэ еджапилэу дэтым ятлонэрэ колективи щиугъоигъ.

Ахэм юфэу апилыгъэр бэ. Заур къэлэцыкъу ансамблэр зэхищэгъагъ. Непэ «Гунэс» анахъ колектив ныбжыкъеу хыуушо Шапсыгъэм щалытэ. Аш емъильягъеу, къалэу Шъачэ ѹкыи Топсэ районым ашыэ адигэ къуаджэхэм ашызэхащэгъэ къэшьокъо азыфагу

чыпилэ гъэнэфагъэ щеубыты.

— юфшленир зетэгъэжъакъэм шпъерэль инхэр твшэ итлъяжъыщтыгъэхъ, — къеулатэ Заур. — Ини цыкъу, лъэпкъ зэфэшхъяфхэм къахэкъигъэ ныбжыкъэхэм къызэхахъэштыгъэхъ. Ахэр зээгъэкунхэр, къашъом фэзгъэсэнхэр, зэдеэжъыре куп хъунхэр ары сизфэгъэр. Ар къызыдхэхъум фестивальхэм, зэнэкъокъу зэфэшхъяфхэм тызэрахэлажъэрэм нэмикъеу, тащитехон зэрэлтэйкъыщтири къыдгурьуагъ. Район зэнэкъокъу ашедгъажы, краин ѹкыи Урысием ашызэхащэхэрэм танэсигъ, тахэлэжъагъ ѹкыи такъыщхэштигъ.

Тызхэт ильэсийн изакъоу

Шъялэхъо Заур ыгъэсэрэ къэшьокъо цыкъуухэр хореографическэ искуствэмкэ Урысие зэнэкъокъу «Танцы» зыфиорэм тюгъогого ѿ аштеклиагъехъ. Пшызэ шъолъыр ѹкызгъэлэхъо «Полифония сердце» зыфиорэм апэрэ ѹкыи ятлонэрэ шъуашэ зилэ дипломхэр къыщахъигъехъ. Муниципалитет зэфэшхъяфхэм ямэфкъхэм ахэлажъехъ, гъэ къэс ашыгэ лъэпкъ культурэм ифестивалэу «Шапсыгъэ инэбэзийхэр» зыцэу Туапсэ щызэхащэрэм зыкъыщагъэльягъо.

«Гунэс» икъэшъяклохэр джыри цыкъуухэм, гъэхъэгъакъэхэр ашынхэм фэхъязырыхъ.

Ныбэ Анзор.

Пкъышъолыр псыхъэгъэным фэлорышшэхъо

Лъэпкъ проектэу «Демографилем» къыдыхэлъытагъеу «Спорт — норма жизни» зыфиорэ проектыр Адыгеим щагъэцакъе. Аш хэтэу республикэм воркаут-площадкиш (гъогум утетэу гимнастикэ зыышпышыт чыпилэ) щашыщ.

Апэрэр станицэу Джаджэм къыщызэуахъыгъ. Адыгэхъали мыш фэдэ щагъэлсынэу агъенафа. Бэмышлэу Мыехъопэ районым ит псаупилэу Тульскэм ыпэлэу зигугуу къэтшыгъе площахъем ишын щаухыгъ.

— Адыгэ Республикэм и Лышихъэу Къумпилэ Мурат илэпилэгъукъе Мыехъопэ районым ит псаупилэхъ

аужырэ шапхъэхэм адиштэу гъэпсыгъэнхэм, цыфхэр спортым пыщагъэхъ хуунхэм афытэгъэпсыхъэгъе юфыгъохэр чанэу щагъэцакъе. Районым ѹкызгъэхэрэм мыш фэдэ проектхэм къадырагъаштэ, — къыуагъ районым ипашэу Олег Топоровын.

Мыехъопэ районым иадминистрации ипрес-къу-

лыкуу къызэртэрэмкэ, Тульскэм дэт гупчэ паркым игъэкъэжын агъенафа зэхъум воркут-площадкири къыдальтытэгъагъ. Аш къыкъеу зыгъэпсэфыпэм фытэгъэпсыхъагъеу, зэклюуэу чыпилэр хуугъэ.

(*Тикорр.*)

Самбо. Джарымэ Аслын фэгъэхьыгъ

Адыгейм ыцIэ аIэты

Адыгэ Республикэм иапэрэ Президентэу Джарымэ Аслын ыцIэ агъэнэфэгъэ шүхъафтынхэм якыдэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъур Мыекъуапэ самбэмкэ щизэхащагь.

Ильэс 17 — 18 зыныбжь клапхэр, пшашъэхэр зэлукэгъу хэм ахэлжьагъэх. Алырэгүм бэнэкто 300-м ехуу щизэнэкъокъугъ. Астрахань, Волгоград, Ростов хэхүхэм, Краснодар краим, Къалмыкын, Кырым, Севастополь, Адыгейм янбжыкхэхэр алэрэ чыпIэхэм афэбенагъэх.

Республикэм спортсменхэм дышьи 5, нэмыхк медальхэр къахыгъэх. Гъомлэшк Анзор, кг 48-рэ, Бэгъ Тимур, кг 60, Хъакъуй Амир, кг 65-рэ, Анна Леднева, кг 65-рэ, дышьэр къафагъэшшошагъ. Тренерхэр А. Гъомлэшкыр, С. Мэрэтыкъор, А. Адзынэр бэнаклохэм япащэх.

Батмэн Амир, кг 52-рэ, Наш Расул, кг 56-рэ, Кирилл Литви-

новыр, кг 70-рэ, Платыкъо Заринэ, кг 65-рэ, Мигу Миланэ, кг 70-рэ, тыхыныр къыдахыгъ. Тренерхэр А. Мирзэм, Р. Джарымэкъом, Н. Джарымэкъом, Е. Демченкэм, С. Мерэым мэдальхэр къээжыгъэхэр агъасэх.

Кобл Рэмэзан, кг 48-рэ, Борис Щамил, кг 56-рэ, Тыгъужь Тлахир, кг 56-рэ, Алалэ Азэмэт, кг 65-рэ, Хъакъако Данэ, кг 52-рэ, Виктория Белоглазовам, кг 65-рэ, Екатерина Соловьевам, кг 75-м къехуу, ящэнэр чыпIэхэр къафагъэшшошагъэх.

— Республиком иапэрэ Президентэу, спортымкэ дундээ класс зиэ мастерэу Джарымэ Аслын ильэс 80 зэрэхурэм фэгъэхьгъэу зэнэкъокъур зэхэтшагъ. Адыгейм и Лышхъяа Къумпыл

Мурат, Правительствэмэр Парламентынэр якылыкъушIэхэм, нэмыхкхэй ИэпIэгъуу къытфэхъу гъэхэм тафэрэз, — къитиуагь республикэм самбэмкэ иеджапIэ ипащэу, спортымкэ дундээ класс зиэ мастерэу Делэкъо Адамэ. — Зэнэкъокъур гъешIэгъонэу къуагъэх, ныбжыкхэхэм ялэпэлэсэнэгъэ къагъэлэгъонымкэ амалышхэр ялагъэх.

Спортым иветеранхэм, ныбжыкхэхэм ацIэкъе Джарымэ Аслын нэпэепль кубокхэр къыфагъэшшошагъэх. Адыгейм физкультурэмкэ ыкы спортымкэ и Комитет ипащэу ильэссыбэрэ щытыгъэ Джарымэкъо Юсыф зэхахьем къышиуагь республикэм

испорт зиушъомбгъуным, Адыгейр спортышхом нахыншоу щашэнным афэшI Джарымэ Аслын тофыгъубэ зэригъэцкагъэх.

Джарымэ Аслын хэушъхъафыкыгъэ шүхъафтынэу ыгъэнфагъэхэр, медальхэр, кубокхэр бэнаклохэм аратыжыгъэх. Апэрэ Президентыр ныбжыкхэхэм, тренерхэм афэгушуагь, ягъехаагъэхэм ахагъэхонуу афиуагь.

Хагъэунэфыкырэ чыпIэхэр къыдээхыгъэхэр Урысынэм иньбжыкхэхэм язэнэкъокъоу 2020-рэ ильэссым щылэ мазэм Екатеринбург щыкIоштим хэлэжьэштых.

Сурэтхэм арьтхэр: **Джарымэ Аслын фэгушох; зэнэкъокъум чанэу хэлэжьагъэхэр.**

Атлетикэ онтэгъур

Батырхэм ямедальхэр

Пауэрлифтингымкэ, къуачIэр зыщаагъэфедэрэ спорт лъэпкъэу «Коррида-11» зыфиорэмкэ Европэм изэнэкъокъу Ростов-на-Дону щыкIуагь.

Нэбгырэ 500-м нахыбэ ээлукэгъухэм ахэлжьагъ. Адыгэ къэралыгъо университетын ихэшыпкыгъэ командэ батыри З хэтигъ. Физкультурэмкэ ыкы дзюдомкэ Институтын зыщызыгъэсэрэ Денис Папенкэм едзигъуищими теклоныгъээр къащидихыгъ, спортымкэ дундээ класс зиэ мастер хъугъэх.

Дмитрий Босанцовым едзигъуиумэ теклоныгъээр къащидихыгъ. Штангэр чым къитеетыкыгъээнымкэ тыхыныр къифагъэшшошагъ, спортымкэ мастер хъугъэх.

Адыгэ къэралыгъо университетын икафедрэ идоцентэу Иван Манько гъогъуитло дышьэр къидихыгъ, спортымкэ мастерым ишапхъэхэр ригъэхьуагъ.

— Тибатырхэм тагъэгушуагь, — къитиуагь Адыгэ къэралыгъо университетын физкультурэмкэ ыкы дзюдомкэ и Институт ипащэу Бгъуашэ Айдэмыр. — Ныбжыкхэхэм япсауныгъэ агъэптигэнымкэ, физкультурэмрэ спортымрэ апышагъэхэм япчъагъэ хэгъэхъогъэнымкэ тофхъабзэхэр зэхэтшэх.

Сурэтим итхэр: **зэнэкъокъум хэлэжьагъэ батырхэр.**

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэр: Адыгэ Республиком лъэпкъюфхэмкэ, ИэкIыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкъэгъухэм адырIа зэпхынагъэхэмкэ ыкIи къэбар жыгъум иамалхэмкэ и Комитет

Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
кт. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкIэ 5-м емыххэрэр арь. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлхэр, шрифтыр 12-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэкIегъэкIожых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаущыхъятыгъэр:
Урысын Федерацаем хэутын тофхъамкэ, телефон-радиокъэтынхэмкэ ыкIи зэллыгъ-ИэсэкIэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпIэ гъэлорышил, зэраущыхъятыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщахаутыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кт. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4129
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2738

Хэутынным узьчицэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхытэр 18.00
Зыщахаутыгъэхэр
уахтэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шхъяIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяIэм
игуадзэр
МэцлIэкъо
С. А.

ПшэдэкIыж зыхырэ секретарыр
ЖакIэмкъо
А. З.